ePublishing
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 9, Αρ. 3Α (2017)

Ο Σχεδιασμός της Μάθησης

Διερεύνηση των στάσεων των Εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση των ταμπλετών στη διδασκαλία/εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας

Πηνελόπη Σταύρος Κρυστάλλη, Ιωάννα Αντωνιος Ηλία

doi: 10.12681/icodl.1069

https://epublishing.ekt.gr | **e-Εκδότης:** ΕΚΤ | **Πρόσβαση:** 16/03/2026 12:01:26

Διερεύνηση των στάσεων των Εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση των ταμπλετών στη διδασκαλία/εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας

The use of tablets in teaching and learning French as foreign language in Greece: teachers point of view

Πηνελόπη Σ. Κρυστάλλη
Μέλος ΣΕΠ
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
pkrystalli@gmail.com

Ιωάννα Α. Ηλία
MSc
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
oannailia@yahoo.gr

Abstract
Information and communication technology (ICT) have changed the way we teach foreign languages (FL) as well as the FL teacher's role, attitude, and the educational practices and strategies used in the classroom. Traditional methods and approaches of teaching have been replaced by e-learning and recently by m-learning. In fact, during the last decade, new technologies and software have facilitated the creation of MALL applications especially for tablets.
The main focus of this research was to identify the point of view of in-service French language teachers regarding the use of tablets in the classroom. The research also sought to understand the main reasons and factors which influence teachers' attitude and beliefs of the use of this device for educational purposes. For this end, a questionnaire was used as a research tool. The questions were formed in order to connect theoretical models with the specific research and also to answer research questions. The questionnaire was answered by 106 in-service French language teachers, from different parts of Greece.
This paper will firstly introduce the area of m-learning and MALL through a summary of the literature and present the analysis of the data collected.

Keywords: *m-learning MALL, tablets, French as a Second Language, teacher's perspective*

Περίληψη
Έχει αποδειχθεί ότι η ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διαδικασία της διδασκαλίας/εκμάθησης της ξένης γλώσσας έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο επάγγελμα του καθηγητή της ξένης γλώσσας, στον ρόλο του, στη στάση του και στις εκπαιδευτικές πρακτικές που υιοθετεί. Η παραδοσιακή και οδηγούμενη από τον εκπαιδευτικό διδασκαλία έδωσε τη θέση της στην Ηλεκτρονική μάθηση (e-learning) και πρόσφατα στη Μάθηση μέσω κινητών Συσκευών (ΜΚΣ) (m-learning). Η ταχεία εξέλιξη των κινητών συσκευών και των λογισμικών διευκόλυνε την ανάπτυξη εφαρμογών για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε κινητές συσκευές και ιδιαίτερα σε ταμπλέτες. Η παρούσα έρευνα, επιχειρεί να διερευνήσει τη στάση των εν ενεργεία καθηγητών της γαλλικής γλώσσας απέναντι στο ενδεχόμενο της ένταξης της ταμπλέτας στη σχολική τάξη ως εκπαιδευτικό εργαλείο. Ως εργαλείο έρευνας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο, στο οποίο επιλέχθηκαν ερωτήσεις με τρόπο ώστε να συνδέουν τα θεωρητικά μοντέλα

με την εν λόγω έρευνα και να απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα. Στην έρευνα συμμετείχαν 106 καθηγητές γαλλικής γλώσσας προερχόμενοι από διαφορετικά μέρη της Ελλάδος.
Τα αποτελέσματα της έρευνας μας έδωσαν τη δυνατότητα αφενός να εντοπίσουμε τη στάση των καθηγητών της γαλλικής γλώσσας ως προς την ένταξη και χρήση της ταμπλέτας στην εκπαιδευτική διαδικασία αφετέρου τους παράγοντες που επηρεάζουν τη στάση αυτή.

Λέξεις-κλειδιά: *Μάθηση μέσω Κινητών Συσκευών, Εκμάθηση της γλώσσας μέσω κινητών συσκευών, ταμπλέτα, διδασκαλία της γαλλικής ως ξένης γλώσσας, στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών*

1. Εισαγωγή

Ειδικοί στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και εκπαιδευτικοί έχουν αναγνωρίσει τη δυνατότητα των κινητών συσκευών να χρησιμοποιηθούν ως εκπαιδευτικά εργαλεία τόσο στη δια ζώσης όσο και στην εξ 'αποστάσεως εκπαίδευση.
Το σημαντικότερο πλεονέκτημα που αποδίδεται στις κινητές και ασύρματες συσκευές είναι η δυνατότητα μίας ευέλικτης μάθησης δεδομένου ότι διευκολύνουν τους χρήστες να μοιράζονται μαθησιακά αντικείμενα, ιδέες και πληροφορίες εκμεταλλευόμενοι την χωρίς χρονικούς η χωροταξικούς περιορισμούς προσβασιμότητά τους (Pettit & Kukulska-Hulme, 2007). Σύμφωνα με τους McMahon & Pospisil, 2005 τα πλεονεκτήματα που συνδέουν τη μάθηση και την προσβασιμότητα των κινητών συσκευών ανεξάρτητα από τον χρόνο ή τον τόπο στον οποίο βρίσκονται οι χρήστες είναι τα παρακάτω: είναι ελκυστικές χάρη στη φορητότητά τους, παρέχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας σε χώρους όπου άλλοτε αυτό ήταν αδύνατο και δίνουν τη δυνατότητα της ταυτόχρονης εκτέλεσης πολλών ενεργειών.
Η εμφάνιση των ηλεκτρονικών φορητών συσκευών ανέδειξε έναν νέο τύπο μάθησης στον τομέα της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας, την Εκμάθηση της γλώσσας μέσω κινητών συσκευών (Mobile-Assisted Language Learning (MALL).
Την τελευταία δεκαετία πραγματοποιήθηκαν έρευνες και στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης, στα πλαίσια των οποίων χρησιμοποιήθηκε μία μεγάλη γκάμα κινητών συσκευών στην εκμάθηση της ξένης γλώσσας: laptops, Mp3players, iPods, iPads, κινητά τηλέφωνα, GPS ακόμη και συστήματα ακουστικής ξενάγησης (audio guides). Ωστόσο οι κινητές συσκευές που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο είναι τα smartphones και οι ταμπλέτες (Sánchez Prieto, Olmos Migueláñez, García-Peñalvo, 2014).
Πράγματι χάρη στο γεγονός ότι έχει σχεδιαστεί ένας μεγάλος αριθμός εφαρμογών, οι ταμπλέτες εντάχθηκαν σε σχολεία σε όλο τον κόσμο και χρησιμοποιήθηκαν σε διαφορετικά ερευνητικά προγράμματα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
Ωστόσο όπως έχει διαπιστωθεί η συνεισφορά των τεχνολογιών και των ψηφιακών πόρων στην εκπαίδευση εξαρτάται κατά μεγάλο μέρος από τον τρόπο που τις χρησιμοποιούμε (Karsenti & Fievez, 2013, CEFRIO, 2012). Επιπλέον, επειδή έχει διαπιστωθεί ότι ο τρόπος με τον οποίο κάθε είδους τεχνολογίας που χρησιμοποιείται στην εκπαιδευτική διαδικασία εξαρτάται από την αντίληψη των εκπαιδευτικών για τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας αυτής, η παρούσα έρευνα είχε στόχο τη διερεύνηση της στάσης των εν ενεργεία εκπαιδευτικών που διδάσκουν τη γαλλική γλώσσα απέναντι στο ενδεχόμενο της χρήσης της ταμπλέτας ως εκπαιδευτικό εργαλείο στη σχολική τάξη. Στην έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του

Μεταπτυχιακού Προγράμματος Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης/Διεθνούς Γλώσσας, του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ηλία, 2015), συμμετείχαν διδάσκοντες της γαλλικής γλώσσας, απόφοιτοι τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Ως εργαλείο έρευνας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο το οποίο περιελάβανε 16 ερωτήσεις κι απ' αυτές στο παρόν άρθρο παρουσιάζονται τα δεδομένα που εξήχθησαν από τις πιο σημαντικές για την κατανόηση του ερευνώμενου αντικειμένου.

2. Μάθηση μέσω κινητών Συσκευών, εξ' αποστάσεως εκπαίδευση και Εκμάθηση της ξένης γλώσσας μέσω κινητών συσκευών

Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας απέδειξε ότι είναι δύσκολο να ορίσει κανείς τη Μάθηση μέσω κινητών Συσκευών (ΜΚΣ) αφενός διότι εμπλέκονται διαφορετικές έννοιες και όροι αφετέρου διότι η ταχεία εξέλιξη της τεχνολογίας ανέτρεψε προηγούμενους ορισμούς και θεωρητικά πλαίσια.

Συνεπώς έχουν διατυπωθεί ορισμοί για τη ΜΚΣ από διαφορετικές οπτικές. Οι O'Malley, Vavoula, Glew, Taylor, Sharples et *al*., (2005, 7) την όρισαν από την οπτική του μαθητή : «κάθε είδος μάθησης που λαμβάνει χώρα όταν ο μαθητής δεν βρίσκεται σε έναν συγκεκριμένο, προκαθορισμένο χώρο, ή η μάθηση που λαμβάνει χώρα όταν ο μαθητής εκμεταλλεύεται ευκαιρίες μάθησης που προσφέρονται από την κινητή τεχνολογία». Ο ορισμός που προτείνεται αργότερα από τους El-Hussein's & Cronje's (2010, 14) εστιάζει στην έννοια της κινητικότητας: «ΜΚΣ είναι κάθε τύπος μάθησης που λαμβάνει χώρα σε περιβάλλοντα και χώρους μάθησης τα οποία λαμβάνουν υπόψη την κινητικότητα της τεχνολογίας, την κινητικότητα των μαθητών καθώς και της μάθησης».

Οι Rossing's et *al.* (2012, 2) προτείνουν έναν ορισμό για την εν λόγω μάθηση που συνοψίζει τους παραπάνω: «η ΜΚΣ αναφέρεται στην αποτελεσματική χρήση των ασύρματων και ψηφιακών συσκευών και τεχνολογιών που στοχεύουν να ενδυναμώσουν τα ατομικά αποτελέσματα των μαθητών όταν αυτοί συμμετέχουν σε μαθησιακές δραστηριότητες».

Αν και οι ορισμοί διαφέρουν οι ερευνητές συγκλίνουν ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά της ΜΚΣ θεωρώντας ότι χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα που παρέχει στη μάθηση να είναι αυθόρμητη, προσωποποιημένη, να ενισχύει την κινητροδότηση των χρηστών/μαθητών και να είναι πανταχού παρούσα (ubiquitous) (Miangah &Nezarat, 2012, Karsenti & Fievez, 2013, Shuler, Winters, and West, 2013). fri-tic, 2016).

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά προσέλκυσαν το ενδιαφέρον ερευνητών που θέλησαν να μελετήσουν την αποτελεσματικότητα της χρήσης των κινητών συσκευών στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (Yousuf, 2007, Deb, 2011, Cheung, 2012). Όπως διαπιστώθηκε η ΜΚΣ δύναται να δώσει λύσεις σε αρκετά από τα προβλήματα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης όπως αυτά αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία: έλλειψη προσωπικής επαφής και άμεση ανάδραση που είναι το ζητούμενο πολλών εκπαιδευόμενων (Brown, 1996, McGivney, 2004), αίσθηση απομόνωσης (Wojciechowski & Palmer, 2005), απαίτηση για διαρκή ενημέρωση και υποστήριξη από τον επιβλέποντα καθηγητή (Ashby, 2004) καθώς και βελτίωση των τεχνικών παροχής πληροφορίας και συμβουλών στο πλαίσιο μίας διαμορφωτικής αξιολόγησης (Ashby, 2004).

Πιο συγκεκριμένα η ΜΚΣ συνέβαλε στους παρακάτω τομείς της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης: άμεση και πανταχού παρούσα πρόσβαση στο περιεχόμενο μαθημάτων, άμεση ανάδραση και υποστήριξη, αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ των

εκπαιδευομένων, μεταξύ των εκπαιδευτών, των επιβλεπόντων, του εκπαιδευτικού φορέα και των εκπαιδευομένων (Yousuf, 2007, Deb, 2011).
Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η Εκμάθηση της γλώσσας μέσω κινητών συσκευών (ΕΓΚΣ). Από τα μέσα της δεκαετίας του 90'η ΕΓΚΣ εστίασε στην εκμετάλλευση των κινητών συσκευών σε τέτοιο βαθμό που αν και νέο επιστημονικό πεδίο το 2013 ήδη καταγράφονται από τον Burston 575 σχετικές δημοσιεύσεις που πραγματοποιήθηκαν από το 1994 έως το 2012 (Burston, 2013). Τα κυριότερα πλεονεκτήματα αυτού του τύπου εκμάθησης της ξένης γλώσσας που έχουν καταγραφεί στη βιβλιογραφία συνοψίζονται ως εξής: δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να δημιουργήσουν το δικό τους μαθησιακό πλαίσιο σε ό,τι αφορά τον χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο που θα χρησιμοποιήσουν τη διαδικτυακή πληροφορία και το μαθησιακό υλικό με συνέπεια εκπαίδευσή τους να είναι ανεξάρτητη, αυτοκαθοδηγούμενη και αυτόνομη (Burston, 2013). Διαπιστώθηκε επίσης ότι η χρήση κινητών συσκευών στη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας ενισχύει το κίνητρο για μάθηση δεδομένου ότι διευκολύνει εναλλακτικές μη παραδοσιακές εκπαιδευτικές μεθόδους (Kukulska-Hulme, 2009, Burston, 2013).

3. Χαρακτηριστικά, οφέλη και περιορισμοί στη χρήση των ταμπλετών ως εκπαιδευτικά εργαλεία

Οι ταμπλέτες προσέλκυσαν το ενδιαφέρον της εκπαιδευτικής κοινότητας και χρησιμοποιήθηκαν ως εκπαιδευτικά εργαλεία διότι έχουν μεγαλύτερη λειτουργικότητα από άλλες κινητές συσκευές, όπως μεγαλύτερες οθόνες, περισσότερα προσφερόμενα λογισμικά για την ηχογράφηση αρχείων ήχου και βίντεο, περισσότερες διαθέσιμες εφαρμογές καθώς και μεγάλη διάρκεια ζωής της μπαταρίας (Clarke & Svanaes, 2014, Bannister & Widden, 2013, Shuler et *al.*, 2013).
Ως προς τα εκπαιδευτικά οφέλη που παρέχει η ένταξη της ταμπλέτας στην εκπαιδευτική διαδικασία οι Bannister & Wilden (2013) υποστηρίζουν ότι τα σημαντικότερα είναι η άμεση συνεργασία μεταξύ των χρηστών και η ανάδραση. Η χρήση των ταμπλετών ως εκπαιδευτικά εργαλεία συνδέεται επίσης με την ενίσχυση της κινητροδότησης, τη δημιουργικότητα, την ανάπτυξη γλωσσικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πληροφορική (Huber, 2012, Churchill et al., 2012, Karsenti & Fievez, 2013, Clarke & Svanaes, 2014, Krystalli et al. , 2016) .
Σχετικά με τους περιορισμούς στη χρήση της ταμπλέτας στην σχολική τάξη προηγούμενες έρευνες διαπίστωσαν ότι οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν τη σχετική επιμόρφωση σε ό,τι αφορά την εκπαιδευτική χρήση της ταμπλέτας και την ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (Karsenti, & Fievez, 2013, Balanskat, 2013). Επίσης οι εκπαιδευτικοί είναι διστακτικοί σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια προσωπικών δεδομένων και την πρόσβαση σε ακατάλληλο υλικό (Bannister, 2015).

4. Η έρευνα

Η παρούσα έρευνα είχε ως στόχο τον εντοπισμό και την ανάλυση της στάσης των Ελλήνων καθηγητών της γαλλικής γλώσσας σε μια πιθανή ένταξη της ταμπλέτας στη διδασκαλία και εκμάθηση της γαλλικής.

4.1. Το εργαλείο της έρευνας

Ως εργαλείο έρευνας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο. Η πλειοότητα των ερωτήσεων του ερωτηματολόγιου στηρίχθηκαν στις παρακάτω θεωρίες :
Τη « Θεωρία της Διάχυσης της Καινοτομίας » (Diffusion of innovation, Rogers,1995), η οποία προσφέρει ένα πλαίσιο εξέτασης τεχνολογικών καινοτομιών

ως νέες ιδέες ή πρακτικές που υιοθετούνται με την πάροδο του χρόνου από ένα κοινωνικό σύνολο. Στην παρούσα έρευνα, οι σχετικές ερωτήσεις, αποσκοπούν στο να εντοπιστεί ο βαθμός στον οποίο έχει υιοθετηθεί από τους ερωτηθέντες η εν λόγω ψηφιακή συσκευή τόσο για προσωπική, όσο και για επαγγελματική χρήση.
Τη « Θεωρία της Προγραμματισμένης Συμπεριφοράς » (Theory of Planned Behavior, Ajzen, 1991) κατά την οποία η πεποίθηση της αυτο-αποτελεσματικότητας ενός ατόμου σε συνδυασμό με την πρόθεση, συνεισφέρουν στην πρόβλεψη της συμπεριφοράς.
Το « Μοντέλο Αποδοχής της Τεχνολογίας » (Technology Acceptance Model – TAM, Davis, 1989), καθοριστικό για να εξηγήσει τη στάση αποδοχής της τεχνολογίας που εκδηλώνουν οι συμμετέχοντες στην έρευνα. Στηρίζει πως η Αντιλαμβανόμενη Ευκολία Χρήσης (Perceived Ease of Use) και Αντιλαμβανόμενη Χρησιμότητα (Perceived Usefulness) αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την υιοθέτηση μιας τεχνολογίας. Στην παρούσα έρευνα, μας βοηθά να εντοπίσουμε τις πεποιθήσεις και τις στάσεις που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ερωτηθέντων ως προς την ταμπλέτα.
Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε 16 ερωτήσεις κι απ' αυτές στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται οι πιο σημαντικές για την κατανόηση του ερευνώμενου αντικειμένου.
Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε στην ομάδα-στόχο της έρευνας είτε προσωπικά, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είτε απαντήθηκε μέσω τηλεφώνου.

4.2. Το προφίλ των συμμετεχόντων

Στην έρευνα συμμετείχαν αποκλειστικά καθηγητές γαλλικής γλώσσας, απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τμημάτων Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας) προερχόμενοι από διαφορετικά μέρη της Ελλάδος, προκειμένου να διασφαλιστεί η παράμετρος της γεωγραφικής διασποράς. Από το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου αντλήθηκαν δημογραφικά στοιχεία, όπως πληροφορίες σχετικά με την ηλικία, τον χώρο εργασίας και τα χρόνια εμπειρίας στον τομέα της εκπαίδευσης. Για τη συλλογή των δεδομένων αυτών χρησιμοποιήθηκε ονομαστική κλίμακα.

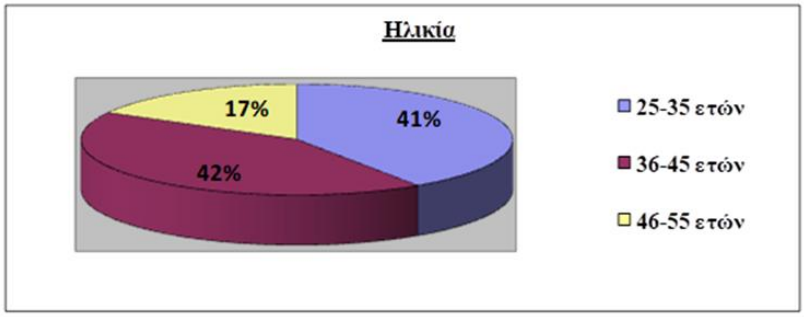

Σχήμα 1

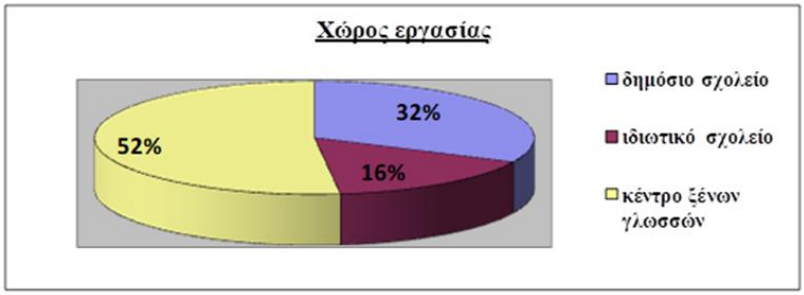

Σχήμα 2

Μελετώντας κανείς τα γραφήματα διαπιστώνει την ετερογένεια του δείγματος. Οι συμμετέχοντες έχουν διαφορετική ηλικία (Σχ.1), εργάζονται σε διαφορετικούς χώρους (σε δημόσια ή ιδιωτικά σχολεία, σε φροντιστήρια ξένων γλωσσών) (Σχ.2) και η προϋπηρεσία τους στον τομέα της εκπαίδευσης ποικίλλει (Σχ.3). Η ηλικία που κυριαρχεί στο δείγμα είναι η κατηγορία 36-45 ετών σε ποσοστό 42%, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απασχολείται σε Κέντρα Ξένων γλωσσών – φροντιστήρια σε ποσοστό 52%, ενώ το 44% των συμμετεχόντων στην έρευνα έχει εμπειρία στη διδασκαλία της γαλλικής από 11 έως 20 έτη.

4.3. Η σχέση με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας

Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου είναι θεμελιώδες, καθώς επεξεργάζεται το βαθμό εξοικείωσης των συμμετεχόντων με τις ΤΠΕ. Βάσει των αποτελεσμάτων μπορέσαμε να διακρίνουμε:

- το επίπεδο την τεχνικών γνώσεων των καθηγητών ως προς τις ΤΠΕ (Σχ.4)
- το επίπεδο των παιδαγωγικών τους γνώσεων ως προς τις ΤΠΕ (Σχ. 6)
- τη συχνότητα με την οποία αυτές αξιοποιούνται στις παιδαγωγικές πρακτικές τους (Σχ.7).

Αξίζει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο πως η ηλικία παίζει σημαντικό ρόλο στο θέμα των δεξιοτήτων, καθώς διαπιστώνονται τα εξής:

- ✓ το 55% των ερωτηθέντων δηλώνει γνώση των ΤΠΕ σε ικανοποιητικό επίπεδο
- ✓ Από αυτό το ποσοστό, λιγότερο από 5% αφορά σε άτομα άνω των 46 ετών
- ✓ Οι καθηγητές κάτω των 45 ετών παρουσιάζονται πιο εξοικειωμένοι με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών, με το υψηλότερο ποσοστό (σχεδόν 35% να αντιστοιχεί στην κατηγορία 25- 35 ετών) (Σχ. 5).

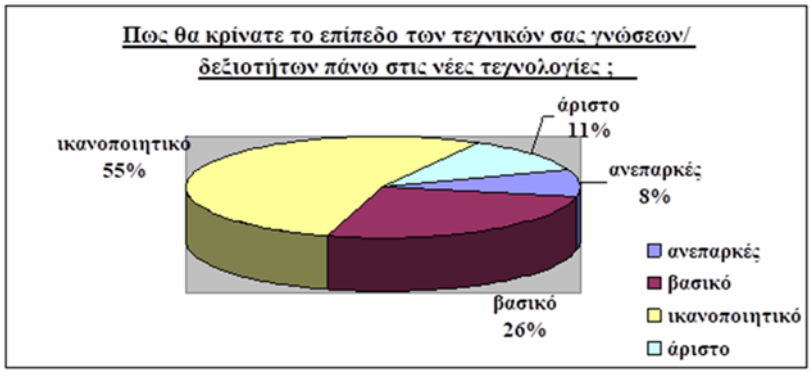

Σχήμα 4

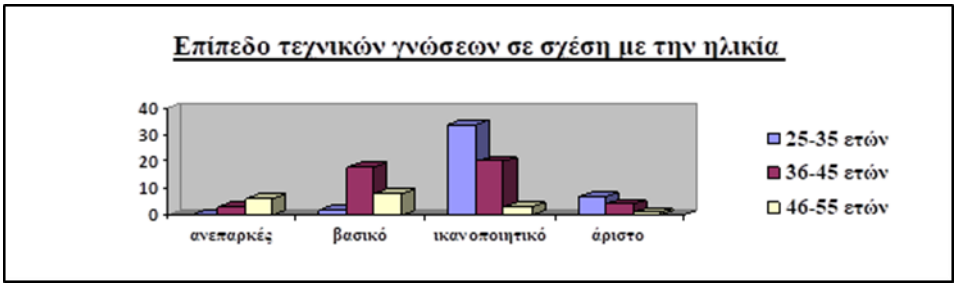

Σχήμα 5

Όσον αφορά στο επίπεδο των παιδαγωγικών τους γνώσεων ως προς τις νέες τεχνολογίες, το 41% δηλώνει ότι είναι ικανοποιητικό, ενώ το 43% ότι κατέχει στοιχειώδεις γνώσεις επί του γνωστικού αυτού αντικειμένου. Μόλις 8% των

συμμετεχόντων στην έρευνα περιγράφει τις γνώσεις του ως εξαιρετικές. Ως προς τη συχνότητα χρήσης των ΤΠΕ, το 60% δηλώνει ότι τις χρησιμοποιεί συχνά.

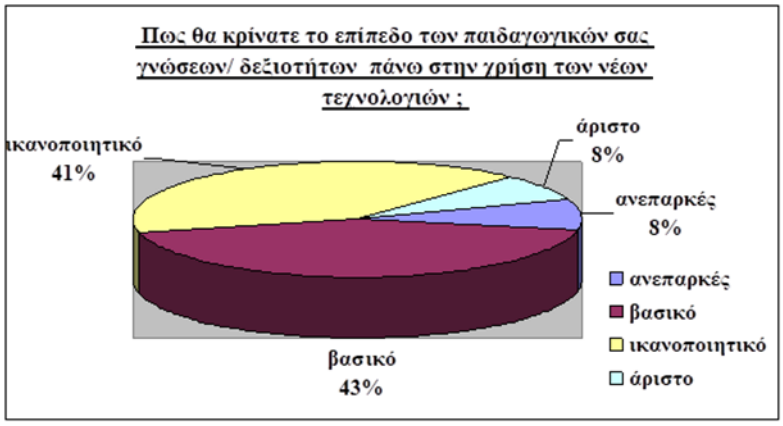

Σχήμα 6

Σχήμα 7

4.4. Σχέση των εκπαιδευτικών με την ταμπλέτα

Το τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου αφορούσε στο αντικείμενο της έρευνάς μας, την ταμπλέτα. Αρχικά, θέλαμε να εξετάσουμε "*σε ποιο βαθμό έχει εισχωρήσει η καινοτομία της ταμπλέτας στην κουλτούρα της καθημερινότητας του καθηγητή της γαλλικής γλώσσας*". Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν οι ερωτήσεις: "αν οι καθηγητές έχουν στην κατοχή τους μία ταμπλέτα" και "σε ποιο βαθμό μπορούν να την χειριστούν" (Σχ. 8 & 9). Σε ποσοστό 54% απάντησαν αρνητικά στην κατοχή ταμπλέτας και από το 46% των συμμετεχόντων που απάντησαν θετικά, μόλις το 6% δήλωσε άριστη
ικανότητα χρήσης. Το μεγαλύτερο ποσοστό που καταγράφηκε ως απάντηση στην ερώτηση αυτή είναι της τάξεως του 37% και αφορούσε στους καθηγητές, που γνώριζαν σε ελάχιστο βαθμό τη χρήση της ταμπλέτας.

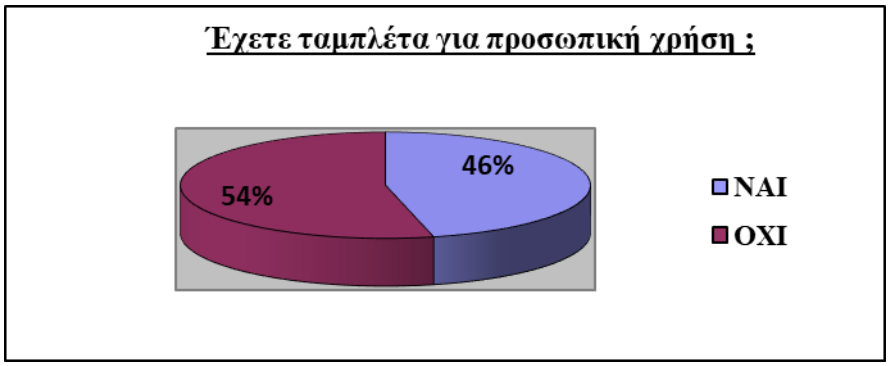

Σχήμα 8

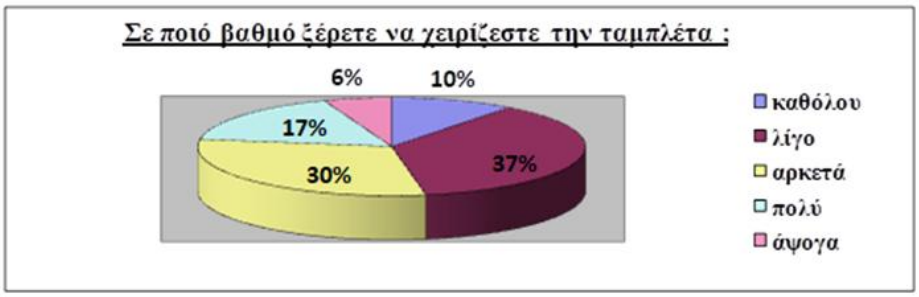

Σχήμα 9

Σχήμα 10

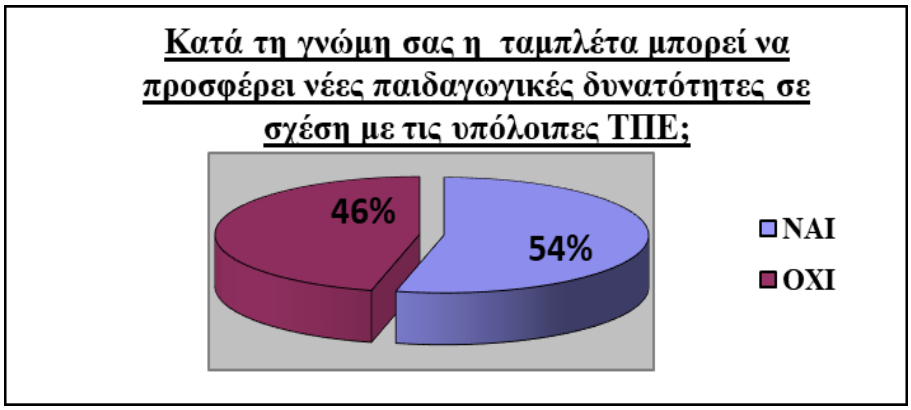

Σχήμα 11

Σε δεύτερο χρόνο, η παρούσα έρευνα αποσκοπούσε στο να αποσαφηνίσει εάν στη συνείδηση των συμμετεχόντων, η ταμπλέτα διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες νέες τεχνολογίες και ποια είναι τα πιθανά οφέλη από τη χρήση της στην τάξη ως επικουρικό εργαλείο για την εκμάθηση/ διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας.
Σε ποσοστό 67%, οι ερωτώμενοι απάντησαν αρνητικά στο ερώτημα "εάν ξέρουν να χρησιμοποιούν την ταμπλέτα ως εκπαιδευτικό μέσο στην τάξη" (Σχ. 10) και το 54% εξ αυτών απάντησε θετικά στο ερώτημα "εάν πιστεύουν ότι η ταμπλέτα προσφέρει νέες παιδαγωγικές δυνατότητες σε σχέση με τα άλλα μέσα ΤΠΕ" (Σχ. 11).
Αναφορικά με το βαθμό που θα μπορούσε η ταμπλέτα να αξιοποιηθεί από τον εκπαιδευτικό ως συνοδευτικό μαθησιακό εργαλείο, το 41% των εκπαιδευτικών που ερωτήθηκαν, υπήρξε αρκετά αισιόδοξο για τη χρήση της ταμπλέτας και το 20 % πολύ αισιόδοξο ότι η εισαγωγή της ταμπλέτας στην εκπαιδευτική διαδικασία θα προσδώσει οφέλη στην εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας (Σχ. 12).

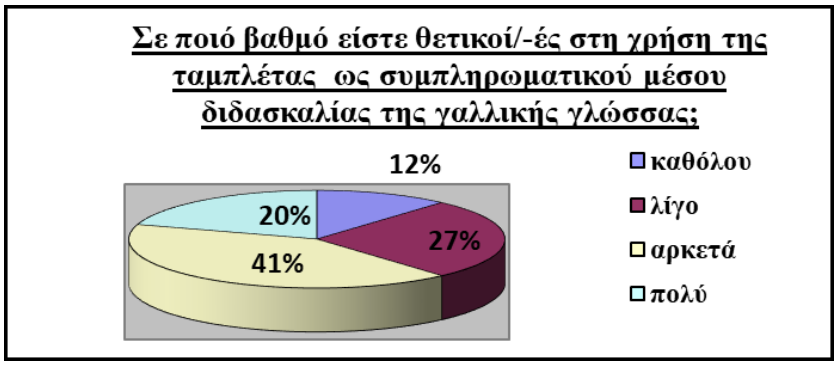

Σχήμα 11

Η τελευταία ερώτηση είχε ως στόχο να καταγράψει τις απόψεις των ερωτηθέντων σε σχέση με τα πλεονεκτήματα της ταμπλέτας ως εκπαιδευτικό εργαλείο. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η χρήση της ταμπλέτας για τη διδασκαλία και την εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας θα μπορούσε να προσφέρει σε διαφορετικό βαθμό (περισσότερο ή λιγότερο) τα παρακάτω :

- Ενίσχυση κινήτρου του μαθητή
- Αυτονομία του μαθητή
- Εξατομικευμένη μάθηση
- Πρόσβαση σε πληθώρα πηγών (βίντεο, εικόνα, ήχος, εφαρμογές)
- Ποικιλία στρατηγικών διδασκαλίας / εκμάθησης
- Βελτίωση μαθητών χαμηλών επιδόσεων
- Συνεργατική μάθηση /Αλληλεπίδραση μεταξύ μαθητών
- Βελτίωση προφορικών δεξιοτήτων
- Βελτίωση τεχνικών δεξιοτήτων στις νέες τεχνολογίες
- Δυνατότητα δημιουργίας εργασιών project
- Αυξημένη δημιουργικότητα
- Ψυχαγωγία

Συμπεράσματα -Επίλογος

Τα πλεονεκτήματα της ΜΚΣ που καταγράφονται στη βιβλιογραφία και αφορούν τόσο στη δια ζώσης όσο και την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση συνοψίζονται ως εξής: δυνατότητες αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευομένων και μεταξύ των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων, προσωποποιημένη και πανταχού παρούσα μάθηση, άμεση και πανταχού παρούσα πρόσβαση στο περιεχόμενο μαθημάτων,

άμεση ανάδραση και υποστήριξη. Ως προς τα εκπαιδευτικά οφέλη που παρέχει η ένταξη της ταμπλέτας στην εκπαιδευτική διαδικασία προηγούμενες έρευνες κατέγραψαν ότι τα σημαντικότερα είναι η άμεση συνεργασία μεταξύ των χρηστών και η ανάδραση καθώς και η ενίσχυση της κινητροδότησης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πληροφορική.

Στο πλαίσιο της έρευνας πεδίου, η ανάλυση και η συγκριτική μελέτη των ποσοτικών δεδομένων, μας επέτρεψε, όχι μόνο να διαγνώσουμε τις στάσεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών της Γαλλικής γλώσσας ως προς τη χρήση της ταμπλέτας ως εκπαιδευτικό εργαλείο, αλλά και να καθορίσουμε τους παράγοντες που επηρεάζουν τη στάση τους ως προς τις ΤΠΕ.

Συγκεκριμένα, συσχετίζοντας τα δεδομένα της έρευνας με τα μοντέλα αποδοχής/ υιοθέτησης της τεχνολογίας, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα πως η θετική ή η αρνητική στάση των καθηγητών γαλλικής γλώσσας στην προοπτική ένταξης της ταμπλέτας στη διδασκαλία και εκμάθηση της γαλλικής, συναρτάται από τους εξής παράγοντες:

- Την ηλικία των εκπαιδευτικών
- Το επίπεδο τεχνικών δεξιοτήτων τους ως προς τις ΤΠΕ
- Το επίπεδο παιδαγωγικών γνώσεων τους ως προς τις ΤΠΕ και τη συχνότητα χρήσης αυτών στις παιδαγωγικές πρακτικές τους
- Το αντίκτυπο της ψηφιακής κουλτούρας, δηλαδή τον βαθμό που έχει εισχωρήσει η πρακτική της ταμπλέτας στην καθημερινότητά τους
- Τις γενικές δεξιότητες/ γνώσεις, που απαιτούνται και σχετίζονται με την ταμπλέτα
- Τις πεποιθήσεις σχετικά με τα παιδαγωγικά οφέλη που συνδέονται με το θέμα της ταμπλέτας.

Πιο συγκεκριμένα θετικοί ως προς τη χρήση της ταμπλέτας στην τάξη που διδάσκεται η γαλλική γλώσσα είναι οι εκπαιδευτικοί κάτω των 46 ετών, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι χειρίζονται πολύ καλά την ταμπλέτα και χρησιμοποιούν καθημερινά τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Είναι πεπεισμένοι επίσης ότι το εν λόγω συσκευή έχει δυνατότητες να βελτιώσει την εκπαιδευτική διαδικασία και να συμβάλει στην ανανέωση των εκπαιδευτικών πρακτικών.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η αποτελεσματικότητα της χρήσης της ταμπλέτας ως εκπαιδευτικού εργαλείου στην τάξη όπου διδάσκεται η Γαλλική γλώσσα εξαρτάται από τον βαθμό εξοικείωσης των εκπαιδευτικών αφενός με τις ΤΠΕ αφετέρου με την ίδια τη συσκευή. Για τον λόγο αυτό η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών προκειμένου να εξοικειωθούν τόσο με τη συσκευή όσο και με τις εφαρμογές που έχουν σχεδιαστεί για την εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας θεωρείται απαραίτητη. Επίσης, για την αποτελεσματική χρήση της ταμπλέτας απαιτείται ο σχεδιασμός κατάλληλων παιδαγωγικών σεναρίων προκειμένου να εξυπηρετούνται συγκεκριμένοι μαθησιακοί στόχοι και να αναπτύσσονται οι απαιτούμενες, από το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες, δεξιότητες. Ολοκληρώνοντας θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε ότι αποτελεί μεγάλη πρόκληση, τόσο για τους θεσμικούς παράγοντες της εκπαίδευσης όσο και για τους εκπαιδευτικούς, το να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των σύγχρονων εκπαιδευόμενων, υιοθετώντας εκπαιδευτικές πρακτικές που θα τους προσφέρουν άμεση πρόσβαση στην πληροφορία, αξιοπιστία και ευελιξία σε τέτοιο βαθμό ώστε να επιτύχουν να διασχίσουν τα επαγγελματικά και κοινωνικά σύνορα.

Βιβλιογραφία

Ajzen, I., (1991).The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50 (2),* 179-211.

Ashby, A. (2004). Monitoring Student Retention in the Open University: detritions, measurement, interpretation and action. *Open Learning,* 19(1), 65-78.

Balanskat, A. (2013). *Introducing Tablets in Schools: The Acer-European Schoolnet Tablet Pilot.* Brussels, European Schoolnet.

Bannister D. & Widden S., (2013). *Tablets and Apps in Your School,* Oxford University Press.

Bannister D. (2015). *Exploring the Creative Use of Tablets in Schools,* Brussels European Schoolnet.

Brown, K. M. (1996). The role of internal and external factors in the discontinuation of off-campus students. *Distance Education,* 17(1), 44-71.

Burston J. (2013). Mobile-Assisted Language Learning: A selected annotate of Implementation studies 1994–2012. *Language Learning & Technology*, October 2013, 17 (3), 157–225.

Churchill, D., B. Fox, et al. (2012). 'Study of Affordances of iPads and Teachers' Private Theories' in *International Journal of Information and Education Technology*, 2 (3), June 2012.

Davis, F., Bagozzi, R., and Warshaw, R. (1989). User Acceptance of Computer Technology: A Comparison of Two Theoretical Models. *Management Science,* V. 35, 982-1003.

Deb, S. (2011). Effective Distance Learning in Developing Countries Using Mobile and Multimedia Technology. *International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering* 6(2), 33-40.
El-Hussein, M. O. M., & Cronje, J. C. (2010). Defining Mobile Learning in the Higher Education Landscape. *Educational Technology & Society,* 13 (3), 12–21.

Huber S, (2012). iPads in the Classroom -A Development of a Taxonomy fort the Use of Tablets in Schools, Books on Demand GmbH, Nordersted.

FRI-TIC, (2016). Migrer des ordinateurs aux&tablettes Rapport du Centre fri tic version 4, janvier 2016. Retrieved from:
http://publications.fri-tic.ch/sites/pub/files/files/Rapport_tablettes_052015_v2.pdf.

Ilia I., (2015). *L'attitude des enseignants grecs face à la perspective de l'usage pédagogique des tablettes tactiles pour l'enseignement apprentissage du FLE.* Hellenic Open University, Patras. (master thesis).

Karsenti, T. & Fievez, A. (2013). *L'iPad à l'école: usages, avantages et défis : résultats d'une enquête auprès de 6057 élèves et 302 enseignants du Québec (Canada).* Montréal, QC : CRIFPE.

Krystalli, P. Arvanitis, P. Panagiotidis, P. (2016). Tablets as instructional tools in the foreign language classroom: the teacher perspective. *ICERI2016 Proceedings. ICERI2016 9th International Conference of Education, Research And Innovation.* Seville, Spain. Spain. IATED Academy.

Kukulska-Hulme, A. (2009). Will mobile learning change language learning? *ReCALL,* 21(2), 157–165.

McMahon, M., & Pospisil, R. (2005). Laptops for a digital lifestyle: Millennial students andwireless mobile technologies. *Proceedings of ASCILITE 2005.* Retrieved from http://www.ascilite.org/conferences/brisbane05/blogs/proceedings/49_McMahon%20&%20Pospisil.pdf

McGivney, V. (2004). Understanding persistence in adult learning. *Open Learning,* 19 (1), 33-46.

Martínez, C., C., Arancón, P., R. & Hita, J., A. (2014). A scrutiny of the educational value of EFL mobile learning applications. *Cypriot Journal of Educational Sciences.* 9(3), 137-146.

Miangah, T.M., Nezarat, A., (2012). Mobile-Assisted Language Learning. *IJDPS Journal,* 3(1), 309 - 319.

O'Malley,C., Vavoula, G., Glew, JP., Taylor, J., Sharples M. et al., (2005). Guidelines for learning/teaching/tutoring in a mobile environment. Public deliverable from the MOBILearn project (D.4.1). 2005, 1-84. [

Palalas, A. (2011). Mobile-assisted language learning: designing for your students. S. Thouësny & L. Bradley (Eds.), *Second language teaching and learning with technology: views of emergent researchers*.

Pettit, J. & Kukulska-Hulme, A. (2007). Going with the grain: mobile devices in practice. *Australasian Journal of Educational Technology*, 23(1) 17–33.

Rogers, E.(1995). *Diffusion of innovation,* Free Press, New York, 4th edition.

Rossing, J.P., Miller, W.M., Cecil, A. K., Stamper, S. E., "iLearning: The Future of Higher Education? Student Perceptions on Learning with Mobile Tablets," *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning 12*(20), 1–26.

Sánchez Prieto, J. C., Olmos Migueláñez, S. &

García-Peñalvo, F. J. (2014). Understanding mobile learning: devices, pedagogical implications and research lines. Revista Teoría de la Educación: Educación y Cultura en la Sociedad de la Información 15(1), 20-42.

Shuler, C.,Winters, N., West M., (2013). *The Future of Mobile Learning: Implications for Policy Makers and Planners.* Paris, UNESCO.

Wall, A. E., Breuleux, A, Heo, G. M., Bilodeau, P., Rye, K., Bennett, N., Foreman, T., Lemay, V., and M. Verreault, (2012). *Promoting ICT- supported Learning: Lessons from the BCT Network.* CEFRIO (ed). Retrieved from: http://www.cefrio.qc.ca/media/uploader/2_BCTNeBookletAugust2012.pdf

Wojciechowski, A., & Palmer, L. B. (2005). Individual student characteristics: Can any be predictors of success in online classes? *Online Journal of Distance Learning Administration,* 8 (2). Retrieved from: www.westga.edu/%7Edistance/ojdla/summer82/wojciechowski82.htm